



Mitä kuuluu -keskustelu kotoutumisen tukena

Mitä kuuluu -keskustelu on matalan kynnyksen menetelmä, jonka keskeisenä tavoitteena on varmistaa kotoutujien kuulluksi tuleminen ja vahvistaa heidän kokemustaan osallisuudesta. Menetelmä tarjoaa tilan avoimelle vuoropuhelulle, jossa kotoutujan näkemykset ja arjen kokemukset nousevat keskiöön.

Mitä kuuluu -keskustelumalli on kehitetty *Yhteisölähtöisen kotoutumisen pilotti* -hankkeessa (2023–2025) kotoutujien toiveiden ja tarpeiden kuulemiseksi. Mallin avulla kerätty tieto ohjaa palveluiden ja toimintatapojen kehittämistä vastaamaan paremmin kotoutujien arjen todellisuutta. Voit lukea lisää yhteisöllisistä kotoutumisen tuen toimintatavoista pilotin julkaisusta: [Reseptejä yhteisölähtöiseen kotoutumiseen](#) sekä [Yhteisölähtöisen kotoutumisen hankesivuilta](#).

Tärkeintä on, että muistetaan kysyä

Keskustelu voi edetä mallirungon mukaisesti ja kotoutuja voi valita, mihin kysymyksiin haluaa vastata. Kysymysrungosta voi kuitenkin tehdä omanlaisen, tärkeintä on, että muistetaan kysyä, ei itse kysymykset. Pääpaino keskustelussa on arkisissa asioissa: mikä toimii, mikä ei, ja millaisia toiveita kotoutujalla on. Näin saadaan arvokasta tietoa siitä, miten paikalliset toimijat voivat kehittää palveluja ja toimintaa edistämään kotoutumista entistä paremmin. Mitä kuuluu -keskustelu ei ole pelkkä tiedonkeruun väline, vaan se vahvistaa kotoutujan osallisuutta ja voi tuottaa oivalluksia antaessaan mahdollisuuden havaita toisin silmin omaa tuttua toimintaa – ihmiset havaitsevat eri asioita mitä itse havaitsen.

Mitä kuuluu -keskustelumalli

Keskustelut perustuvat avoimuuteen, luottamukseen ja vapaaehtoisuuteen. Ennen keskustelun aloittamista on tärkeää kertoa kotoutujalle selkeästi ja vapaamuotoisesti, kuka olet, mitä tahoa edustat ja mihin keskustelun vastauksia käytetään. Pidä mielessä läpi prosessin eettinen näkökulma. On tärkeää korostaa, että keskustelu ei välittömästi ratkaise kotoutujan mahdollisia haasteita, vaan sen yhteenvedoa käytetään yleisemmällä tasolla toiminnan kehittämiseen. Pohdi kuinka saat keskustelusta mahdollisimman rennon ja turvallisen. Tarvittaessa voit järjestää myös pienryhmäkeskustelun, mutta kiinnitä silloin erityistä huomioita avoimen dialogisen keskustelun toteutumiseen.

Kokemus kotoutujalle: Tulen kuulluksi ja voin jäsentää ajatuksiani.

Kokemus järjestöille ja muille yhteisöille: Kotoutujien vastauksista syntyy oivalluksia – tutut paikat voivat saada uusia yllättäviäkin tarinoita. Opitaan katsomaan toisin silmin ja etsitään ratkaisuja esiin nostettuihin asioihin, opitaan kuulemaan.

Huomioithan:

Mitä kuuluu -keskustelu on vapaamuotoinen keskustelu. Keskustelussa vastaukset pyritään kirjaamaan vasta keskustelun jälkeen itselle kootusti ylös ilman vastaajan henkilötietoja. Toisin kuin haastatteluissa, joissa tulee noudattaa Tutkimuseettisen neuvottelukunnan [Hyvää tieteellistä käytäntöä](#).



Muistilista

- ✓ **Saavutettavuus ja ympäristö**
Huomioi kieli- ja tulkkaustarpeet. Valitse rauhallinen tila, jossa on mahdollisimman vähän häiriömahdollisuutta. Varmista myös, että tila on helposti lähestyttävä ja järjestä istumapaikat mukavasti.
- ✓ **Avoimuus**
Kerro kuka ja mistä olet sekä miksi keskustelu järjestetään, korosta vapaaehtoisuutta. Kerro myös mihin vastauksia käytetään.
- ✓ **Ilmapiirin luominen**
Aloita kevyellä arkisella kysymyksellä, käytä ystävällistä kieltä ja hymyile.
- ✓ **Osallistumisen joustavuus**
Anna mahdollisuus olla vastaamatta, salli jatkokysymykset ja keskustelurungosta poikkeaminen.

Mitä kuuluu -keskustelun kysymysmallit

Aloita keskustelu kevyesti kuten kysymyksellä: Mitä kuuluu? Mitä olet tehnyt lähipäivinä?

Kokemus vastaanotosta

Miltä tuntui tulla Suomeen / paikkakunnalle?

Oletko kokenut itsesi tervetulleeksi Suomeen / paikkakunnalle?

Haluatko kertoa tarkemmin?

Minkälaisista asioista se tulee ilmi?

Mikä auttoi sinua eniten alkuvaiheessa ja mitä olisit kaivannut lisää?

Paikkakunnan mahdollisuudet ja niihin osallistuminen

Mitkä paikat täällä ovat sinulle tuttuja?

Mistä sait tietää niistä?

Kuinka hyvin koet tuntevasi asuinympäristösi?

Mitkä asiat tai millainen toiminta ovat olleet mieleenpainuvia täällä paikkakunnalla?

Kontaktit ja sosiaalinen verkosto

Onko sinulla paljon tuttuja paikkakunnalla?

Haluaisitko löytää lisää ystäviä?

Mikä sinua kiinnostaa?

Mitä haluaisit tehdä?

Koetko että sinulla on mahdollisuus tehdä niitä asioita, mikä sinua kiinnostaa?

Oletko kertonut ideoitasi eteenpäin tai tullut kuulluksi?